

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

6 maart 2000

WETSONTWERP

**tot wijziging van het bijvoegsel bij
het Gerechtelijk Wetboek**

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de artikelen 46 en 53, § 5,
van de wet van 15 juni 1935 houdende het
gebruik der talen in gerechtszaken**

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de artikelen 46 en 53, § 5,
van de wet van 15 juni 1935 houdende het
gebruik der talen in gerechtszaken**

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de artikelen 46 en 53, § 5,
van de wet van 15 juni 1935 houdende het
gebruik der talen in gerechtszaken**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE
UITGEBRACHT DOOR DE HEER **Geert BOURGEOIS**

Voorgaande documenten :

Doc 50 371/ (1999-2000) :

001 : Ontwerp overgezonden door de Senaat tijdens de vorige zittingsperiode en van verval ontheven.

002 : Amendementen.

Zie ook :

004 : Tekst aangenomen doot de commissie.

Doc 50 368/ (1999-2000) :

001 : Wetsvoorstel ingediend door de heer Laeremans.

Doc 50 369/ (1999-2000) :

001 : Wetsvoorstel ingediend door mevrouw Creyf.
002 : Amendement.

Doc 50 386/ (1999-2000) :

001 : Wetsvoorstel ingediend door mevrouw Van de Castelee.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

6 mars 2000

PROJET DE LOI

modifiant l'annexe au Code judiciaire

PROPOSITION DE LOI

**modifiant les articles 46 et 53, § 5, de la loi
du 15 juin 1935 concernant l'emploi des
langues en matière judiciaire**

PROPOSITION DE LOI

**modifiant les articles 46 et 53, § 5, de la loi
du 15 juin 1935 concernant l'emploi des
langues en matière judiciaire**

PROPOSITION DE LOI

**modifiant les articles 46 et 53, § 5, de la loi
du 15 juin 1935 concernant l'emploi des
langues en matière judiciaire**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE PAR M. **Geert BOURGEOIS**

Documents précédents :

Doc 50 371/ (1999-2000) :

001 : Projet transmis par le Sénat sous la législature précédente et relevé de caducité.

002 : Amendements.

Voir aussi :

004 : Texte adopté par la commission.

Doc 50 368/ (1999-2000) :

001 : Proposition de loi déposée par M. Laeremans.

Doc 50 369/ (1999-2000) :

001 : Proposition de loi déposée par Mme. Creyf.
002 : Amendement.

Doc 50 386/ (1999-2000) :

001 : Proposition de loi déposée par Mme. Van de Castelee.

**Samenstelling van de commissie op datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date du dépôt du rapport :**

Voorzitter / Président : Frederik Erdman

A. — Vaste leden / Membres titulaires

VLD	Hugo Coveliers, Guy Hove, Bart Somers
CVP	Jo Vandeurzen, Tony Van Parys, Servais Verherstraeten.
Agalev-Ecolo	Vincent Decroly, Fauzaya Talhaoui.
PS	André Frédéric, Thierry Giet.
PRL FDF MCC	Jacqueline Herzet, Charles Michel.
Vlaams Blok	Bart Laeremans, Bert Schoofs.
SP	Fred Erdman.
PSC	Joëlle Milquet.
VU&ID	Geert Bourgeois.

B. — Plaatsvervangers / Membres suppléants

Stef Goris, Fientje Moerman, Kathleen van der Hooft.
Geert Versnick.
Simonne Creyf, Yves Leterme, Trees Pieters, Joke Schauvliege.
Anne-Mie Descheemaeker, Mirella Minne, Géraldine Pelzer-Salandra.
Maurice Dehu, Claude Eerdekkens, Patrick Moriau.
Pierrette Cahay-André, Claude Desmedt, Olivier Maingain.
Gerolf Annemans, Alexandra Colen, Filip De Man.
Erik Derycke, Peter Vanvelthoven.
Jean-Pierre Grafé, Jean-Jacques Viseur.
Danny Pieters, Karel Van Hoorebeke.

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CVP	:	Christelijke Volkspartij
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social-chrétien
SP	:	Socialistische Partij
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21
 <i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		
DOC 50 0000/000:	Parlementair document van de 50e zittingsperiode + het nummer en het volgnummer	DOC 50 0000/000 : Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif
QRVA	: Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA : Questions et Réponses écrites
HA	: Handelingen (Integraal Verslag)	HA : Annales (Compte Rendu Intégral)
BV	: Beknopt Verslag	CRA : Compte Rendu Analytique
PLEN	: Plenum	PLEN : Séance plénière
COM	: Commissievergadering	COM : Réunion de commission
 <i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>		
Bestellingen :		Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Natieplein 2		Commandées :
1008 Brussel		Place de la Nation 2
Tel. : 02/ 549 81 60		1008 Bruxelles
Fax : 02/549 82 74		Tél. : 02/ 549 81 60
www.deKamer.be		Fax : 02/549 82 74
e-mail : alg.zaken@deKamer.be		www.laChambre.be
		e-mail : aff.générales@laChambre.be

INHOUDSOPGAVE

I. Inleiding door de heer Marc Verwilghen, minister van justitie	4
II. Inleiding door de indiener van het toegevoegde wetsvoorstel (DOC 50 0368/001)	4
III. Inleiding door de indiener van het toegevoegde wetsvoorstel (DOC 050/0369/001)	4
IV. Inleiding door de indiener van het toegevoegde wetsvoorstel (DOC 050/0386/001)	6
V. Algemene besprekking	7
VI. Artikelsgewijze besprekking en stemmingen	9

SOMMAIRE

I. Exposé introductif de M. Marc Verwilghen, ministre de la Justice	4
II. Exposé introductif de l'auteur de la proposition de loi jointe (DOC 050 0368/001)	4
III. Exposé introductif de l'auteur de la proposition de loi jointe (DOC 050 0369/001)	4
IV. Exposé introductif de l'auteur de la proposition de loi jointe (DOC 050 0386/001)	6
V. Discussion générale	7
VI. Discussion des articles et votes	9

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft aan dit door de Senaat overgezonden wetsontwerp een voorbereidend onderzoek gewijd tijdens haar vergadering van 20 oktober 1999. Dit bij de wet van 24 december 1999 (*Belgisch Staatsblad*, 12 januari 2000, 2e ed.) van verval ontheven wetsontwerp werd door de commissie besproken tijdens haar vergaderingen van 25 januari, 16 en 22 februari 2000.

Op de vergadering van 25 januari 2000 heeft uw commissie besloten aan dit wetsontwerp de volgende drie wetsvoorstellen toe te voegen:

- wetsvoorstel (de heer Laeremans) tot wijziging van de artikelen 46 en 53, § 5, van de wet van 15 juni 1935 houdende het gebruik der talen in gerechtszaken (DOC 50 0368/001);
- wetsvoorstel (mevrouw Creyf) tot wijziging van de artikelen 46 en 53, § 5, van de wet van 15 juni 1935 houdende het gebruik der talen in gerechtszaken (DOC 50 0369/001);
- wetsvoorstel (mevrouw Van de Castele) tot wijziging van de artikelen 46 en 53, § 5, van de wet van 15 juni 1935 houdende het gebruik der talen in gerechtszaken (DOC 50 0386/001).

Door tot de besprekking van die wetsvoorstellen te besluiten heeft uw commissie aldus gewenst niet te wachten totdat het Arbitragehof zich uitspreekt over de vorderingen tot gedeeltelijke vernietiging van de artikelen 10 en 11 van de wet van 25 maart 1999 betreffende de hervorming van de gerechtelijke kantons, die onder meer werden ingesteld door de gemeente Sint-Pieters-Leeuw en de Vlaamse regering.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a procédé à un examen préparatoire de ce projet de loi, transmis par le Sénat, au cours de sa réunion du 20 octobre 1999. Ayant été relevé de caducité par la loi du 24 décembre 1999 (M.B. 12 janvier 2000, 2e éd.), le présent projet de loi a été examiné lors de ses réunions des 25 janvier, 16 et 22 février 2000.

Lors de la réunion du 25 janvier 2000, votre commission a décidé de joindre au présent projet de loi, les trois propositions de loi suivantes :

- Proposition de loi (M. Laeremans) modifiant les articles 46 et 53, § 5, de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire, (DOC 50 0368/001);
- Proposition de loi (Mme Creyf) modifiant les articles 46 et 53, § 5, de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire, (DOC 50 0369/001);
- Proposition de loi (Mme Van de Castele) modifiant les articles 46 et 53, § 5, de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire, (DOC 50 0386/001).

En décidant d'examiner ces propositions de loi, votre commission a ainsi souhaité ne pas attendre que la Cour d'Arbitrage se prononce sur les requêtes en annulation partielle des articles 10 et 11 de la loi du 25 mars 1999 relative à la réforme des cantons judiciaires, introduites notamment par la commune de Sint-Pieters-Leeuw et le Gouvernement flamand.

I. — INLEIDING DOOR DE HEER MARC VERWILGHEN, MINISTER VAN JUSTITIE

Tijdens de vorige zittingsperiode is een belangrijke hervorming van de gerechtelijke kantons aangenomen. Toch heeft die hervorming enkele praktische moeilijkheden aan het licht gebracht, waaraan dit wetsontwerp poogt tegemoet te komen.

De minister deelt de oplossingen die dit wetsontwerp aanreikt, maar kondigt aan dat hij verscheidene amendementen zal indienen die een beperkte draagwijdte hebben maar beantwoorden aan plaatselijke behoeften.

II. — INLEIDING DOOR DE INDIENER VAN HET WETSVOORSTEL (DOC 50 0368/001)

De heer Laeremans (Vlaams Blok) zegt dat zijn wetsvoorstel eenzelfde doel nastreeft als de voorstellen van de dames Creyf en Van de Castele betreffende het taalstatuut van de vrederechter van het kanton Herne-Sint-Pieters-Leeuw. Het gaat erom een fout te herstellen die is ontstaan toen de wet van 25 maart 1999 betreffende de hervorming van de gerechtelijke kantons werd aangenomen. Er is immers verwarring geweest tussen de statuten van de verschillende zogenaamde faciliteitengemeenten. Het taalstelsel van de faciliteitengemeenten in de Brusselse rand is niet hetzelfde als dat van de faciliteitengemeenten aan de taalgrens. De laatstgenoemde beschikken over administratieve maar niet over gerechtelijke taalfaciliteiten. Bever, de gemeente in het nieuwe kanton Herne-Sint-Pieters-Leeuw, is een gemeente aan de taalgrens. Eisen dat de vrederechter of plaatsvervangend vrederechter en de hoofdgriffier tweetalig zijn en dat zij zich aan het moeilijke taalexamen onderwerpen, is bijgevolg onrechtvaardig en overbodig in die zin dat de Franstaligen van Bever hoe dan ook niet mogen vragen de procedure in het Frans te laten verlopen. De maatregel zou de bevorderingskansen van tal van Vlaamse magistraten onrechtvaardig beperken.

Daarenboven dient de aandacht te worden gevestigd op het nadelige gevolg van die eis. Tweetalige vrederechters hebben vaak de neiging om bij het minste verzoek hun ambtsverrichtingen in het Frans uit te oefenen. Van de vrederechter tweetaligheid eisen zou aan de inwoners van de andere gemeenten van het kanton Herne-Sint-Pieters-Leeuw de illusie geven dat zij een Franstalige procedure mogen vragen. Zulks betekent een verhoging van de Franstalige druk waarvan die Vlaamse gemeenten het slachtoffer zijn en die de faciliteitenregeling omzet in feitelijke tweetaligheid.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DE M. MARC VERWILGHEN, MINISTRE DE LA JUSTICE

Lors de la précédente législature, une importante réforme des cantons judiciaires a été adoptée. Cette réforme a néanmoins révélé certaines difficultés dans la pratique que le présent projet tente de renontrer.

Tout en partageant les solutions que le projet de loi apporte, le ministre annonce le dépôt de plusieurs amendements qui ont une portée limitée et répondent à des besoins sur le terrain.

II. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DE L'AUTEUR DE LA PROPOSITION DE LOI (DOC 50 0368/001)

M. Bart Laeremans (Vlaams Blok) expose que sa proposition de loi poursuit un but identique à celles déposées par Mmes Creyf et Van de Castele, concernant le statut linguistique du juge de paix du canton de Herne – Leeuw-Saint-Pierre. Il s'agit de corriger une erreur survenue lors de l'adoption de la loi du 25 mars 1999 relative à la réforme des cantons judiciaires. Il y a en effet eu une confusion entre les statuts des différentes communes dites "à facilités." Le régime linguistique des communes à facilités de la périphérie bruxelloise n'est pas le même que celui des communes à facilités de la frontière linguistique. Ces dernières disposent de facilités linguistiques en matière administrative, mais pas en matière judiciaire. Or, Biéville, commune du nouveau canton de Herne – Leeuw-Saint-Pierre, est une commune de la frontière linguistique. L'exigence de bilinguisme imposée au juge de paix ou au juge de paix suppléant et au greffier en chef et donc de se soumettre au difficile examen linguistique est dès lors injuste, et superflue dans la mesure où les francophones de Biéville ne peuvent de toute manière pas demander que la procédure se déroule en français. Cette mesure limiterait injustement les chances de promotion de nombreux magistrats flamands.

Il convient de plus de remarquer l'effet pernicieux que produit cette exigence. On constate souvent une tendance des juges de paix bilingues à remplir leurs fonctions en français à la moindre demande. Cette exigence de bilinguisme du juge de paix donnerait l'illusion aux habitants des autres communes du canton de Herne – Leeuw-Saint-Pierre qu'ils peuvent demander une procédure francophone. Ainsi, on renforcerait encore la pression francophone dont sont victimes ces communes flamandes et qui transforme le régime des facilités en un bilinguisme de fait.

III. — INLEIDING DOOR DE INDIENER VAN HET WETSVOORSTEL (DOC 050/0369/001)

Mevrouw Simonne Creyf (CVP) wijst erop dat de vordering tot schorsing die de gemeente Sint-Pieters-Leeuw heeft ingesteld bij het Arbitragehof de aanleiding is geweest voor haar wetsvoorstel. De schorsing van de wet van 25 mei 1999 betreffende de hervorming van de gerechtelijke kantons werd geweigerd omdat er geen moeilijk te herstellen ernstig nadeel bestond. De vernietigingsprocedure is nog aan de gang. Om het probleem op te lossen dat voortvloeit uit de hervorming van de gerechtelijke kantons van 1999 stelt de heer Laeremans voor het statuut van het kanton Herne-Sint-Pieters-Leeuw te wijzigen. Dit wetsvoorstel van mevrouw Creyf gaat een stap verder in de juridische redenering over de faciliteiten.

De wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken voorziet in specifieke vereisten inzake talenkennis voor onder meer magistraten en griffiers. De vereisten die deze wet oplegt aan de gerechtelijke kantons waarvan sommige gemeenten administratieve taalfaciliteiten hebben, lijken niet meer eigentijds te zijn. Met de staatshervorming heeft immers het concept van de taalhomogeniteit van de verschillende gewesten steeds meer ingang gevonden. Deze bepalingen van de taalwet kwetsen nodeloos de gevoelens van sommige inwoners, te meer daar in de praktijk de gemeenten met administratieve taalfaciliteiten slechts een beperkt aantal inwoners vertegenwoordigen in de betrokken kantons.

Uit het dagelijks functioneren van de vredegerechten blijkt niet dat het noodzakelijk is om deze taalvereisten voor sommige personeelsleden te behouden. Het vrederecht wordt meer en meer geconfronteerd met mensen die verschillende talen machtig zijn. De regels van de hoffelijkheid en de mogelijkheid om tolken in te schakelen, waarin het Gerechtelijk Wetboek voorziet, kunnen alle mogelijke problemen van de rechtzoekende oplossen. Bovendien schrijft de wet voor dat de taal, gebruikt in gerechtszaken, respectievelijk het Nederlands of het Frans is.

Het blijkt heel moeilijk te zijn om, vooral voor de functie van hoofdgriffier, kandidaten te vinden die voldoen aan de voorwaarden, opgelegd door de wet van 1935. Zo functioneert in het kanton Edingen een ééntalige hoofdgriffier, ook al schrijft de wet voor dat de hoofdgriffier in dit kanton tweetalig moet zijn. Het is dan ook niet wenselijk dat deze hindernis voor de promotie van de betrokken personeelsleden behouden blijft.

III. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DE L'AUTEUR DE LA PROPOSITION DE LOI (DOC. 50/0369/001)

Mme Simonne Creyf (CVP) rappelle que sa proposition de loi trouve son origine dans le recours en suspension introduit auprès de la Cour d'arbitrage par la commune de Leeuw-Saint-Pierre. La suspension de la loi du 25 mars 1999 relative à la réforme des cantons a été refusée, dans la mesure où il n'existe pas de dommage grave et difficilement réparable. La procédure en annulation est, elle, toujours pendante. Pour résoudre le problème né de la réforme des cantons judiciaires de 1999, M. Bart Laeremans propose de revoir le statut du canton de Herne – Leeuw-Saint-Pierre. La présente proposition de loi pousse plus loin le raisonnement juridique sur les facilités.

La loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire impose des exigences spécifiques en matière linguistique, notamment aux magistrats et greffiers. Les exigences imposées par cette loi aux cantons judiciaires dont certaines communes bénéficient de facilités linguistiques en matière administrative semblent relever d'un autre âge. La réforme de l'Etat a en effet fait prévaloir peu à peu le concept d'homogénéité linguistique des différentes régions. Ces dispositions de la loi concernant l'emploi des langues heurtent inutilement la sensibilité de certains habitants, d'autant que, dans la pratique, les communes bénéficiant de facilités linguistiques en matière administrative ne représentent qu'un nombre minime d'habitants dans les cantons concernés.

Rien, dans la pratique quotidienne des justices de paix ne justifie de maintenir ces exigences linguistiques en matière de personnel. La justice de paix reçoit de plus en plus de personnes maîtrisant plusieurs langues. Les règles de courtoisie et la possibilité de recourir à des interprètes, prévue par le Code judiciaire, permettent de résoudre tous les problèmes du justiciable. La loi dispose en outre que la langue employée en matière judiciaire est soit la langue néerlandaise, soit la langue française.

Il s'avère extrêmement difficile de trouver des candidats remplissant les conditions imposées par la loi de 1935, en particulier pour la fonction de greffier en chef. C'est ainsi que, dans le canton d'Enghien, le greffier en chef est unilingue alors que la loi prévoit que le greffier en chef de ce canton doit être bilingue. Il n'est lors pas souhaitable de maintenir cet obstacle à la promotion des membres du personnel concernés.

Dit wetsvoorstel beoogt aldus de schrapping van de taalvereisten voor de vrederechter of een plaatsvervarend vrederechter én voor de hoofdgriffier in de kantons Aat-Lessen, Edingen-Lens, het tweede kanton Kortrijk, het tweede kanton Ieper-Poperinge, en de kantons Ronse en Herne-Sint-Pieters-Leeuw.

Alleen voor het kanton Moeskroen-Komen-Waasten, het kanton Tongeren-Voeren en de kantons Kraainem-Sint-Genesius-Rode en Meise wordt de voorwaarde behouden dat de vrederechter of een plaatsvervarend vrederechter en de hoofdgriffier beide talen moeten kennen.

Om af te ronden, het wetsvoorstel strekt tot schrapping van de vereisten inzake tweetaligheid die worden opgelegd aan de magistraten in de gemeenten waar de faciliteiten alleen in administratieve en niet in gerechtelijke aangelegenheden gelden. Het opzet is ruimer dan wat de heer Laeremans nastreeft in zijn wetsvoorstel om nieuwe discriminaties tussen kantons te voorkomen.

IV. — INLEIDING DOOR DE INDIENER VAN HET WETSVOORSTEL (DOC 50 0386/001)

Mevrouw Annemie Van de Castele (VU & ID) herinnert eraan dat haar wetsvoorstel is ingegeven door een fout van de wetgever van 25 maart 1999. Daarnaar gevraagd, heeft de minister van Justitie aangegeven dat een fout werd gemaakt zonder dat hij daarvan de oorzaak kan achterhalen. Met haar wetsvoorstel beoogt zij die fout recht te zetten.

Zij sluit zich aan bij de voorgaande sprekers. De maatregel is van groot belang gelet op de regio waarin hij van toepassing is. De regio Sint-Pieters-Leeuw ondergaat een aanzienlijke Franstalige druk. Er worden sinds lang inspanningen gedaan om het Vlaamse karakter van die gemeenten te behouden. Het ware jammer mocht een eenvoudige fout van de wetgever die inspanningen tenietdoen.

Wat de technische aspecten betreft, stelt de spreker vast dat het wetsvoorstel van mevrouw Simonne Creyf ruimer is dan het hare. Ze heeft geen bezwaar om het te steunen. Indien mocht blijken dat de Kamer niet bereid is om een dergelijke hervorming goed te keuren, stelt ze voor haar wetsvoorstel te behouden in bijkomende orde.

V. — ALGEMENE BESPREKING

La présente proposition de loi vise par conséquent à supprimer les exigences linguistiques imposées au juge de paix ou à un juge de paix suppléant ainsi qu'au greffier en chef dans les cantons d'Ath - Lessines et Enghien - Lens, dans le deuxième canton de Courtrai et le deuxième canton d'Ypres - Poperinge, ainsi que dans les cantons de Renaix et Herne – Leeuw-Saint-Pierre.

La condition de bilinguisme imposée au juge de paix ou à un juge de paix suppléant et au greffier en chef n'est maintenue que pour le canton de Mouscron – Comines – Warneton, le canton de Tongres – Fourons et les cantons de Kraainem – Rhode-Saint-Genèse et Meise.

En conclusion, la proposition de loi vise à supprimer les exigences de bilinguisme imposées aux magistrats dans les communes où les facilités ne portent que sur les matières administratives et pas sur les matières judiciaires. La démarche est plus large que celle poursuivie par M. Bart Laeremans dans sa proposition de loi afin d'éviter de créer de nouvelles discriminations entre cantons.

IV. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DE L'AUTEUR DE LA PROPOSITION DE LOI (DOC 50 0386/001)

Mme Annemie Van de Castele (VU&ID) rappelle que sa proposition de loi trouve son origine dans une erreur du législateur du 25 mars 1999. Interrogé sur le sujet, le Ministre de la Justice a déclaré qu'une erreur avait été commise sans qu'il puisse en déterminer l'origine. Par sa proposition de loi, Mme Van de Castele vise à corriger cette erreur.

Elle se rallie aux propos des intervenants précédents. La mesure prend une importance particulière eu égard à la région où elle trouve à s'appliquer. La région de Leeuw-Saint-Pierre subit une forte pression franco-phone. Depuis longtemps des efforts sont faits pour protéger le caractère flamand de ces communes. Il serait déplorable qu'une simple erreur législative mette ces efforts à néant.

Quant aux aspects techniques, l'intervenante constate que la proposition de Mme Simonne Creyf est plus large que la sienne ; elle ne voit pas d'inconvénient à soutenir celle-ci. S'il devait s'avérer que la Chambre n'est pas prête à adopter une telle réforme, elle propose de garder sa proposition de loi à titre subsidiaire.

De minister van Justitie stelt dat de zaak op twee manieren kan worden opgelost: ofwel zich beperken tot een technische correctie ten gunste van het kanton Herne-Sint-Pieters-Leeuw, ofwel het probleem ruimer opvatten en het taalstatuut van alle vrederechters in de kantons met faciliteitengemeenten opnieuw bekijken.

In verband met de beperkte aanpak, vestigt de minister de aandacht op het nieuwe discriminatieprobleem dat dan kan rijzen. Tussen het kanton Herne-Sint-Pieters-Leeuw en de andere kantons met faciliteitengemeenten zou immers een ongelijkheid ontstaan. Geen enkel objectief criterium kan worden aangevoerd om zich tot dat kanton te beperken.

De minister wil ook de weerslag van de tweetaligheid van een rechter tot zijn ware proporties herleiden. De aanwezigheid van een tweetalig rechter sorteert als enig effect dat geen vertaling nodig is. Het geding verloopt steeds in de taal van het gewest waarin het kanton ligt. Men wil enkel en alleen de anderstalige rechtzoekende de gewaarborgde mogelijkheid bieden zich in zijn taal te uiten zonder dat hij een beroep op een tolk hoeft te doen. Daarbij gaat het dus niet zozeer om een bescherming van de minderheden, dan wel om een goede rechtsbedeling.

In verband met de noodzaak om een en ander wettelijk te onderbouwen, zij eraan herinnerd dat de wet van 25 maart 1999 pas op 1 september 2000 in werking moet treden. Ondertussen zal het Arbitragehof zijn arrest hebben gewezen. De minister stelt voor om dat arrest af te wachten teneinde de wetgeving op een degelijke basis te kunnen uitwerken en de al te emotioneel geladen reacties te voorkomen die soortgelijke dossiers vaak losweken.

Uw rapporteur antwoordt dat de bijkomende uitbreiding van de taalfaciliteiten die de wet van 25 maart 1999 heeft doorgevoerd, indirect een aantal ongewenste gevolgen kan hebben. Het acute gebrek aan magistraten in het arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde is genoegzaam bekend. Dat gebrek vloeit precies voort uit het feit dat bijzonder weinig magistraten slagen voor het taalexamen.

Door de vrederechters van diverse kantons te verplichten aan diezelfde eisen te voldoen, ontstaat het risico op een leegloop uit Brussel van de – zeldzame – tweetalige magistraten. Net voor het EK-voetbal ware zulks wel de minst aangewezen aanpak!

In verband met de hangende procedure bij het Arbitragehof, is de spreker van mening dat zulks de Kamer hoegenaamd niet belet te handelen. Daardoor

V. — DISCUSSION GÉNÉRALE

Le Ministre de la Justice résume le débat en deux alternatives. La première possibilité est de se limiter à une correction technique en faveur du canton de Herne – Leeuw-Saint-Pierre. La seconde est de prendre le problème de façon plus large, et de réexaminer le statut linguistique de l'ensemble des juges de paix des cantons comprenant des communes à facilités.

A propos de l'approche limitée, le ministre attire l'attention sur le nouveau problème de discrimination qu'elle pourrait créer. La discrimination serait établie entre le canton de Herne – Leeuw-Saint-Pierre et les autres cantons comprenant des communes à facilités. Il n'y a pas de critère objectif permettant de se limiter à ce canton.

Le ministre tient également à relativiser l'impact d'un juge bilingue. Le seul effet de la présence d'un juge bilingue est d'éviter la traduction. La procédure a toujours lieu dans la langue de la région du canton. Il s'agit seulement d'assurer au justiciable allophone la possibilité de s'exprimer dans sa langue sans recourir aux services d'un interprète. Il s'agit donc moins d'une question de protection des minorités que d'une question de bonne administration de la justice.

Quant à la nécessité de légiférer, il faut se souvenir que la loi du 25 mars 1999 ne doit entrer en vigueur que le 1er septembre 2000. Entre-temps, la Cour d'arbitrage aura rendu son arrêt. Le ministre suggère d'attendre cet arrêt, afin de pouvoir légiférer sur une base solide et éviter les dérives émotionnelles que ce type de dossier génère souvent.

Votre rapporteur répond que l'extension incidente des facilités linguistiques qu'a effectuée la loi du 25 mars 1999 peut avoir des conséquences indirectes inopportunnes. Tout le monde connaît le manque important de magistrats dans l'arrondissement de Bruxelles-Hal-Vilvorde. Ce manque provient justement du nombre particulièrement peu élevé de magistrats réussissant l'examen linguistique.

En imposant aux juges de paix de différents cantons de satisfaire à ces même exigences, on risque de créer une fuite des rares magistrats bilingues hors de Bruxelles. A la veille des championnats d'Europe de football, ce serait la dernière chose à faire.

Quant à la question de la procédure pendante devant la Cour d'arbitrage, l'orateur pense qu'elle n'em-

zou zij alleen de beroepsprocedure zinloos maken en zo de procedure inkorten.

De heer Bart Laeremans (Vlaams Blok) staat een snelle wetswijziging voor. Hij wijst erop dat zo het Arbitragehof in juni zijn arrest wijst, het op dat ogenblik, gelet op het nakende parlementaire zomerreces, te laat zal zijn om de wetgeving alsnog aan te passen. Bovendien zal het arrest van het Arbitragehof de bewuste wet wellicht vernietigen.

Voormalde wet heeft immers het taalstatuut gewijzigd van een gemeente die wel over faciliteiten in administratieve, maar niet in gerechtelijke aangelegenheden beschikt. In dat domein had echter de bijzondere wetgever behoren op te treden. In die omstandigheden ware het wenselijker terzake anticiperend op te treden.

In antwoord op de minister verklaart de spreker dat er een objectieve reden bestaat om zich tot het kanton Herne-Sint-Pieters-Leeuw te beperken. Bij de hervorming van dat kanton heeft de wetgever een vergissing begaan die hij dan ook moet rechtzetten. Hij wijst ook op een tegenstrijdigheid in de verklaringen van de minister die verklaart dat de aanwezigheid van een tweetalig rechter weinig gevolgen heeft, maar tegelijkertijd stelt dat een hervorming het risico inhoudt dat de doos van Pandora wordt geopend.

De door mevrouw Simonne Creyf in haar wetsvoorstel voorgestelde ruimere aanpak van het knelpunt is positief. De spreker verklaart zich bereid die te steunen.

Mevrouw Simonne Creyf (CVP) beklemtoont dat haar voorstel wordt onderbouwd door de juridische samenhang. Dat voorstel geldt voor zowel de faciliteiten-gemeenten in het Nederlandse als voor die in het Franse taalgebied. De rechten van de partijen zullen hoe dan ook gewaarborgd blijven, aangezien het Gerechtelijk Wetboek voorziet in de mogelijkheid om een tolk in te schakelen.

Volgens de spreker moet een wetgevend initiatief worden genomen om in te spelen op de weigering van het Arbitragehof om de wet te schorsen. Stel dat het Hof oordeelt dat er geen ernstig en moeilijk te herstellen nadeel in het geding is, aangezien niets eentalige juristen belet voor de betrokken ambten te kandideren; in dat geval vraagt de spreekster zich af hoeveel personen zulks ook daadwerkelijk zullen doen en hoe zij over die mogelijkheid zullen worden voorgelicht.

Mevrouw Annemie Van de Castele (VU&ID) merkt op dat niet alleen niets de wetgever belet op te treden nog vóór het Arbitragehof uitspraak heeft gedaan, maar dat diezelfde wetgever zulks in andere – onder meer sociale – aangelegenheden ook in ruime mate doet.

De heer Claude Desmedt (PRL-FDF-MCC) stelt vast

pêche en rien la Chambre d'agir. Ce faisant, elle viderait simplement le recours de son objet et raccourcirait ainsi la procédure.

M. Bart Laeremans (Vlaams Blok) se déclare partisan d'une modification rapide de la loi. Il rappelle que si la Cour d'arbitrage rend son arrêt en juin, il sera trop tard pour adapter la législation, compte tenu des vacances parlementaires qui seront alors imminentes. De plus, l'arrêt de la Cour d'arbitrage annulera probablement la loi litigieuse.

Celle-ci a en effet modifié le statut linguistique d'une commune disposant de facilités en matière administrative, et non en matière judiciaire. Or, en ce domaine, c'est le législateur spécial qui aurait dû intervenir. Dans ces conditions, il serait plus opportun d'intervenir anticipativement.

En réponse au ministre, l'intervenant déclare qu'il existe une raison objective de se limiter au canton de Herne – Leeuw-Saint-Pierre. Lors de la réforme de ce canton, le législateur a commis une erreur qu'il lui appartient de corriger. Il voit aussi une contradiction dans les propos du ministre qui soutient à la fois que la présence d'un juge bilingue a peu d'impact et qu'une réforme risquerait d'ouvrir une boîte de Pandore.

L'approche plus large du problème proposée par Mme Simonne Creyf dans sa proposition de loi est positive. L'orateur se déclare prêt à la soutenir.

Mme Simonne Creyf (CVP) insiste sur la cohérence juridique qui motive sa proposition. Celle-ci s'étend aussi bien aux communes à facilités situées en région de langue française qu'à celles situées en région de langue néerlandaise. Les droits des parties seront de toute manière garantis, puisque le Code judiciaire prévoit la possibilité de recourir aux services d'un interprète.

Selon l'intervenante, une intervention législative s'impose pour palier le refus de la Cour d'arbitrage de suspendre la loi. Si la Cour estime qu'il n'y a pas de dommage grave et difficilement réparable vu que rien n'empêche des juristes unilingues de se porter candidats aux fonctions concernées, l'oratrice se demande combien le feront concrètement et comment ils seront informés de cette possibilité.

Mme Annemie Van de Castele (VU&ID) fait remarquer que non seulement rien n'empêche le législateur d'agir avant l'arrêt de la Cour d'arbitrage, mais que celui-ci ne se prive pas de le faire dans d'autres secteurs, comme en matière sociale notamment.

dat de heer Laeremans het taalexamen voor magistraten als moeilijk aanmerkt. Hij wijst erop dat de Brusselse magistraten hetzelfde examen moeten afleggen. In dat geval echter weigeren de Vlaamse partijen – en met name die van de heer Laeremans – terzake enig probleem te zien.

De spreker wil de strekking van de wet tot haar ware proporties herleiden. De wet verplicht de vrederechter niet tweetalig te zijn, maar vraagt alleen dat hijzelf of een van zijn plaatsvervangers dat zou zijn. Wellicht valt bij de plaatsvervangers makkelijker een tweetalig jurist te vinden. Hij meent evenwel dat het daarbij om een kleine technische wijziging, niet om een Staatszaak gaat. Om dezelfde reden lijkt het de spreker niet wenselijk de grote, door mevrouw Creyf gewenste hervorming door te voeren. De commissie heeft weliswaar beslist om voor de besprekking de wetsvoorstellen bij het wetsontwerp van de regering te voegen, maar zulks houdt voor de commissie geen verplichting in om die wetsvoorstellen ook integraal goed te keuren.

De spreker verklaart zich te kunnen terugvinden in het advies van de minister om het arrest van het Arbitragehof af te wachten vooraleer enig initiatief te nemen.

Uw rapporteur merkt op dat hij het niet eens is met het door de heer Laeremans aangevoerde argument inzake de moeilijkheidsgraad van het taalexamen. Volgens hem is voormeld examen niet zo moeilijk als wel eens wordt beweerd.

M. Claude Desmedt (PRL-FDF-MCC) constate que M. Bart Laeremans considère l'examen linguistique des magistrats comme difficile. Il rappelle que l'examen est le même pour les magistrats bruxellois. Or, dans ce cas, les partis flamands et notamment celui de M. Bart Laeremans refusent de voir le problème.

L'intervenant tient à relativiser la portée de la loi. Elle n'impose pas au juge de paix d'être bilingue, mais demande seulement que celui-ci ou l'un de ses suppléants le soit. Peut-être sera-t-il plus aisément de trouver un juriste bilingue parmi les suppléants. Il estime toutefois qu'il s'agit ici d'une légère modification technique et pas d'une affaire d'Etat. Pour la même raison, il ne semble pas opportun à l'orateur de se lancer dans la grande réforme proposée par Mme Creyf. Si la commission a décidé de joindre les propositions de loi au projet du gouvernement pour la discussion, cela ne l'oblige pas à adopter ces propositions de loi en bloc.

L'intervenant déclare se rallier à l'avis du ministre d'attendre l'arrêt de la Cour d'arbitrage avant de prendre une initiative.

Votre rapporteur fait remarquer qu'il ne souscrit pas à l'argument avancé par M. Laeremans concernant la difficulté de l'examen linguistique. Selon lui, cet examen n'est pas aussi difficile que sa réputation le laisse entendre.

VI. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 1bis

De minister van Justitie dient een amendement nr. 1 (DOC 50 0371/002) in, luidend als volgt :

«Een artikel 1bis invoegen, luidende :

«In artikel 1, afdeling 6 van het bijvoegsel bij het Rechtelijk Wetboek, gewijzigd bij de wet van 25 maart 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° In het eerste lid, worden de woorden «ten oosten

VI. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article 1er

Cet article ne fait l'objet d'aucune observation et est adopté à l'unanimité.

Article 1^{er}bis

Le ministre de la Justice présente un amendement n° 1 (DOC 50 0 371/002), libellé comme suit :

«Insérer un article 1er bis, libellé comme suit :

«A l'article 1er, section 6 de l'annexe au Code judiciaire, modifié par la loi du 25 mars 1999, sont apportées les modifications suivantes :

1° Dans l'alinéa premier, les mots «à l'est de la Den-

van de Dender» vervangen door de woorden «ten westen van de Dender».

2° In het tweede lid, worden de woorden «ten westen van de Dender» vervangen door de woorden «ten oosten van de Dender».

3° Het zevende lid wordt vervangen als volgt :

«De gemeente Temse en het gedeelte van de stad Sint-Niklaas begrensd door ten noorden de spoorlijn Gent-Antwerpen vanaf het Westerplein tot aan de spoorlijn Temse-Mechelen, ten oosten de spoorlijn Temse-Mechelen tot de grens met de gemeente Temse, ten zuiden de grens met de gemeente Temse tot en met de kruising met de N 41 en ten westen de N 41 tot en met de kruising met de Heimolenstraat, verder noordwaarts tot en met de Heimolenstraat, de Driegaaienhoek, de Driegaaienstraat, de Hazewindstraat, de Dalstraat tot aan de kruising met de Kroonmolenstraat, de Aerschotstraat tot en met het Westerplein, vormen het eerste gerechtelijk kanton Sint-Niklaas; de zetel van het gerecht is gevestigd te Sint-Niklaas.»».

VERANTWOORDING

Voor wat betreft het eerste en het tweede lid is er een vergissing geslopen in de tekst van de wet van 25 maart 1999 betreffende de hervorming van de kantons, waardoor de territoriale verdeling van de beide kantons totaal tegenstrijdig is met de huidige situatie.

Voor wat betreft de wijziging van het zevende lid, wordt door de verlegging van de zuidelijke grens van het eerste gerechtelijk kanton Sint-Niklaas en het tweede gerechtelijke kanton Sint-Niklaas de huidige onoverzichtelijke opdeling in vier stroken herleid tot twee blokken. Tevens worden daardoor de beide kantons gelijkwaardig aan eerste klasse. »

De minister van Justitie preciseert dat dit amendement twee oogmerken heeft. Het strekt ertoe een technische fout te verbeteren die werd begaan bij de afbakening van de twee gerechtelijke kantons van Aalst. Voorts is het de bedoeling de twee gerechtelijke kantons van Sint-Niklaas te vereenvoudigen.

*
* *

Het amendement wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

dre » sont remplacés par les mots « à l'ouest de la Dender ».

2° Dans l'alinéa 2, les mots « à l'ouest de la Dender » sont remplacés par les mots « à l'est de la Dender ».

3° L'alinéa 7 est remplacé comme suit :

« La commune de Tamise et la partie de la ville de Saint-Nicolas délimitée au nord par la ligne de chemin de fer Gand-Anvers à partir de la Westerplein jusqu'à la ligne de chemin de fer Tamise-Malines, à l'est par la ligne de chemin de fer Tamise-Malines jusqu'à la limite avec la commune de Tamise, au sud par la N 41 jusqu'au croisement avec la Heimolenstraat et ensuite en direction du nord jusqu'à la Heimolenstraat, la Driegaaienhoek, la Driegaaienstraat, la Hazewindstraat, la Dalstraat jusqu'au croisement de la Kroonmolenstraat, la Aerschotstraat, jusqu'à la Westerplein, forment le premier canton judiciaire de Saint-Nicolas ; le siège en est établi à Saint-Nicolas. »».

JUSTIFICATION

Pour ce qui concerne le premier alinéa et l'alinéa 2, une erreur s'est glissée dans le texte de la loi faisant en sorte que la division territoriale des cantons concernés est en totale contradiction avec la situation actuelle.

Pour ce qui concerne la modification à l'alinéa 7, le déplacement de la limite sud du premier canton judiciaire de Saint-Nicolas et du second canton judiciaire de Saint-Nicolas permet de ramener à deux blocs la division actuelle en quatre bandes, qui est peu claire. Cette opération permet également aux deux cantons d'être assimilés à des cantons de première classe.»»

Le ministre de la Justice précise que cet amendement a un double objet. Il tend tout d'abord à rectifier une erreur technique qui s'était glissée dans la délimitation territoriale des deux cantons judiciaires de Alost. Ensuite, il vise à simplifier la division des deux cantons judiciaires de Saint-Nicolas.

*
* *

L'amendement est adopté à l'unanimité.

Article 2

Voorzitter Erdman memoreert dat bij de besprekings in de Senaatscommissie voor de Justitie van het wetsontwerp betreffende de hervorming van de gerechtelijke kantons van gedachten werd gewisseld over de mogelijke oprichting te Roeselare van een afdeling van de politierechtbank van Kortrijk (Stuk Senaat nr. 1139/4-1998/1999). De toenmalige minister van Justitie argumenteerde daarbij dat zulks bij koninklijk besluit kon worden geregeld.

Uw rapporteur verwijst naar een ambtelijk schrijven van de heer De Palmenaer, vrederechter in het tweede kanton van Oostende en ondervoorzitter van de Koninklijke Vrederechters- en Politierechterbond, dat met name betrekking heeft op de gemeenten Kortemark en Middelkerke.

Het lid is het eens met het betoog van die vrederechter dat de gemeente Middelkerke om de onderstaande redenen niet mag worden overgeheveld van het rechtsgebied van Oostende naar het rechtsgebied van Diksmuide:

- gemakkelijke verbindingen met Oostende;
- de kust kent inzake vastgoed karakteristieke problemen;
- mocht men tot aanhechting bij Diksmuide besluiten, dan zou het kanton Oostende te klein worden.

In hetzelfde schrijven wordt ook gewag gemaakt van moeilijkheden in het kanton Aarlen-Messancy.

De heer Hugo Coveliers (VLD) maakt er de leden op attent dat in de Senaatscommissie voor de Justitie de besprekings inzake de gemeente Kortemark erg veel tijd in beslag heeft genomen (Stuk Senaat nr. 1366/2-1998/1999).

De voorzitter citeert in dat verband de volgende passage uit het verslag van de commissie :

«*De overheveling van de gemeente Kortemark naar het gerechtelijk arrondissement Brugge zou immers een al te grote verzwakking van het vrederecht van Diksmuide en van het gerechtelijk arrondissement Veurne met zich mee brengen. Aldus beoogt het wetsvoorstel de gemeente Kortemark over te hevelen naar het gerechtelijk arrondissement Brugge, maar wordt tegelijkertijd de gemeente Middelkerke, waarvan vandaag twee deelgemeenten (Lombardsijde en Westende) deel uitmaken van het gerechtelijk arrondissement Veurne, in zijn geheel toegevoegd aan het gerechtelijk arrondissement Veurne. Deze optie schaadt de indeling in interpolitie zones niet aangezien de gemeente Middelkerke een éengemeentezone is.*» (Stuk Senaat nr. 1366/2-1998/1999, blz.2).

De minister vreest voor een sneeuwbaleffect moch-

M. Fred Erdman, président, rappelle que lors de la discussion en commission de la Justice du Sénat du projet de loi relatif à la réforme des cantons judiciaires, un échange de vues avait eu lieu quant à la possibilité de créer une section du tribunal de police de Courtrai à Roulers (Doc. Sénat, n° 1139/4-1998/1999). Le ministre de la Justice de l'époque avait fait valoir que ce problème pouvait être rencontré par la prise d'un arrêté royal.

Votre rapporteur fait état d'un courrier émanant de M. De Palmenaer, juge de paix du deuxième canton d'Ostende et vice-président de l'Union royale des juges de paix et de police et relativement aux communes de Kortemark et Middelkerke.

Le membre partage son argumentation selon laquelle la commune de Middelkerke ne doit pas être détachée d'Ostende pour être rattachée à Dixmude. Les motifs suivants sont avancés:

- l'accès à Ostende est très facile;
- la problématique immobilière à la mer est particulière;
- au cas où le rattachement serait décidé, le canton d'Ostende deviendrait trop petit.

Ce courrier mentionne également l'existence de difficultés à Arlon-Messancy.

M. Hugo Coveliers (VLD) attire l'attention des membres sur la longueur des débats qui ont eu lieu en commission de la Justice du Sénat en ce qui concerne la commune de Kortemark (Doc. Sénat n° 1366/2-1998/1999).

A cet égard, *le président* cite l'extrait suivant du rapport de la commission :

«*le transfert de Kortemark vers l'arrondissement judiciaire de Bruges affaiblirait par trop la justice de paix de Dixmude et l'arrondissement judiciaire de Furnes. La proposition de loi vise donc à transférer la commune de Kortemark vers l'arrondissement judiciaire de Bruges, mais aussi à rattacher, dans sa totalité, la commune de Middelkerke, dont deux anciennes communes (Lombardsijde et Westende) font aujourd'hui partie de l'arrondissement judiciaire de Furnes, à l'arrondissement judiciaire de Furnes. Cette option ne porte pas préjudice à la subdivision en zones interpolices, étant donné que la commune de Middelkerke constitue une zone unicommunale.*» (Doc. Sénat n° 1366/2-1998/1999, p. 2).

Au cas où d'autres modifications seraient apportées

ten in het ontwerp nog andere wijzigingen worden aangebracht. Om te voorkomen dat het in de wet van 25 maart bereikte alomvattende evenwicht wordt verstoord, wenst hij het dan ook te houden bij de wijzigingen waar men niet omheen kan.

Uw rapporteur deelt die zienswijze. Hij wijst er niettemin op dat het wetsontwerp, in strijd met het advies van de betrokken vrederechters, de aanhechting van de gemeente Kortemark en bijgevolg die van Middelkerke wijzigt.

* * *

Op de vergadering van 16 februari 2000 dient *de minister van Justitie een amendement nr.2* (DOC 50 0371/002) in, luidend als volgt :

«Dit artikel weglaten.»

VERANTWOORDING

Artikel 2 van het wetsontwerp heeft tot doel Kortemark deel te laten uitmaken van het kanton Torhout, terwijl het volgens de wet betreffende de hervorming van de gerechtelijke kantons van 25 maart 1999 deel uitmaakt van het kanton Diksmuide-Nieuwpoort. Men moet vaststellen dat deze verschuiving het evenwicht dat in 1999 door de wetgevers beoogd werd, ernstig verstoort, aangezien bij wijze van compensatie drie andere kantons eveneens dienen gewijzigd te worden, namelijk het tweede kanton Oostende, het kanton Diksmuide-Nieuwpoort, en het kanton Veurne.

De verschuiving binnen deze drie andere kantons is boudien noodzakelijk aangezien het bevolkingsaantal van het kanton Torhout op basis van de wet van 25 maart 1999 (ongeveer 61.000 inwoners) vermeerderd met de gemeente Kortemark (ongeveer 12.000 inwoners), manifest een verstoring is van het evenwicht. Ter vergelijking, het kanton Diksmuide-Nieuwpoort heeft op basis van de wet van 25 maart 1999 ongeveer 59.000 inwoners. Dit toont nogmaals aan dat de huidige indeling voldoende evenwichtig is en geen aanpassing behoeft. Tenslotte vervalt het argument als zou deze verschuiving van Kortemark naar Torhout noodzakelijk zijn omwille van de vroegere interpolitiezone waarbij Kortemark aansloot bij Torhout.

Inmiddels werden de interpolitiezones immers heringedeeld op basis van de huidige wet van 25 maart 1999.»

De heer Yves Leterme (CVP) geeft aan dat het dossier nu een nieuw gegeven bevat. Onlangs werden voorstellen gedaan met betrekking tot een herschikking van de interpolitiezones. Het door de heer Bourgeois in de Senaat ingediende aanvankelijke wetsvoorstel was in-

au présent projet, *le ministre* craint l'apparition d'un effet boule de neige. Il souhaite dès lors se limiter aux seules modifications nécessaires afin de ne pas mettre en péril l'équilibre global acquis dans la loi du 25 mars 1999.

Votre rapporteur partage cette position.

Il relève néanmoins que le présent projet de loi modifie le rattachement de la commune de Kortemark et en conséquence, le rattachement de Middelkerke, ceci contre l'avis des juges de paix concernés.

* * *

Lors de la réunion du 16 février 2000, *le ministre de la Justice dépose un amendement n° 2* (DOC 50 0 371/002) rédigé comme suit :

« Supprimer cet article.»

JUSTIFICATION

L'article 2 du projet de loi vise à intégrer la commune de Kortemark dans le canton de Torhout, alors que conformément à la loi relative à la réforme des cantons judiciaires du 25 mars 1999 celle-ci fait partie du canton de Dixmude-Nieuport. Force est de constater que ce « glissement » rompt sérieusement l'équilibre visé par le législateur de 1999, étant donné que trois autres cantons doivent être également modifiés à titre de compensation, à savoir le deuxième canton d'Ostende, le canton de Dixmude-Nieuport et le canton de Furnes.

La modification à apporter aux trois autres cantons est en outre nécessaire vu que la population du canton de Torhout (à peu près 61.000 habitants) additionnée conformément à la loi du 25 mars 1999 à celle de la commune de Kortemark (près de 12.000 habitants) constitue manifestement une rupture de l'équilibre. A titre de comparaison, conformément à la loi du 25 mars 1999, le canton de Dixmude-Nieuport compte environ 59.000 habitants ce qui prouve, une fois de plus que la répartition actuelle est suffisamment équilibrée et ne nécessite aucune adaptation. Par ailleurs, l'argument selon lequel le transfert de Kortemark vers le canton de Torhout serait nécessaire en raison de l'existence de l'ancienne zone interpolate rattachant la commune de Kortemark à celle de Torhout n'est plus valable.

En effet, les zones interpolate ont entre-temps fait l'objet d'une nouvelle répartition sur la base de l'actuelle loi du 25 mars 1999. »

M. Yves Leterme (CVP) fait valoir qu'un nouvel élément est intervenu dans ce dossier. Récemment, des propositions ont été formulées quant au redécoupage des zones interpolices. La proposition de loi initiale déposée au Sénat par M. Bourgeois, était basée sur le fait

gegeven door het feit dat de gemeente Middelkerke ten aanzien van de onderverdeling in interpolatiezones een «eengemeentezone» is (Stuk Senaat 1998-1999, nr.1366/1,blz. 1). Momenteel wordt eerder gedacht aan de oprichting van een interpolatiezone die Middelkerke en Oostende omvat. Moet geen rekening worden gehouden met dat nieuwe gegeven?

De minister van Justitie is het niet met die suggestie eens. Gezien de verschillende aard van hun respectieve taken, acht hij het niet wenselijk dat de herschikking van de gerechtelijke kantons zou samenvallen met die van de interpolatiezones.

*
*   *

Amendement nr. 2 wordt eenparig aangenomen.

Art. 2bis (nieuw)

De minister van Justitie dient een amendement nr. 4 (DOC 50 0371/002) in, luidend als volgt:

«Een artikel 2bis invoegen, luidend als volgt :

«In artikel 1, afdeling 8, van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek, gewijzigd bij de wet van 25 maart 1999 worden het vierde en het vijfde lid respectievelijk vervangen door de volgende bepalingen:

«De stad :

Hoei,

en de gemeenten :

*Amay,
Engis,
Marchin,
Wanze,*

vormen het eerste gerechtelijk kanton Hoei; de zetel van het gerecht is gevestigd te Hoei.

«De stad :

*Hannuit,
en de gemeenten :
Braives,
Burdinne,
Héron,
Lijsem,
Saint-Georges-sur-Meuse,*

qu'en ce qui concerne la subdivision en zones interpolices, la commune de Middelkerke constituait une zone unicommunale (Doc. Sénat, 1998-1999, n° 1366/1, p. 1). Actuellement, l'idée est de retenir une zone interpolate regroupant Middelkerke et Ostende. Ce nouvel élément ne doit-il pas être pris en considération ?

Le ministre de la Justice ne partage pas cette suggestion. Il estime qu'il n'est pas souhaitable de faire concorder le découpage des cantons judiciaires avec celui des zones interpolices en raison des tâches différentes qu'ils accomplissent.

*
*   *

L'amendement n° 2 est adopté à l'unanimité.

Article 2bis

Le ministre de la Justice présente un amendement n° 4 (DOC 50 0371/002), libellé comme suit :

«Insérer un article 2bis , libellé comme suit :

« A l'article premier, section 8 de l'annexe au Code judiciaire, modifié par la loi du 25 mars 1999, les alinéas 4 et 5 sont remplacés respectivement par les dispositions suivantes :

«La ville de :

Huy,

et les communes de :

*Amay,
Engis,
Marchin,
Wanze,*

forment le premier canton judiciaire de Huy dont le siège est établi à Huy.

La ville de :

*Hannuit,
et les communes de :
Braives,
Burdinne,
Héron,
Lincet,
Saint-Georges-sur-Meuse,*

*Villers-le-Bouillet,
Verlaine,
Wasseiges,*

vormen het tweede gerechtelijk kanton Hoei met zetel te Hannuit en te Hoei.». ».

VERANTWOORDING

Het is onlogisch dat voor de stad Hoei geen genummerde benaming van de stedelijke kantons wordt aangewend zoals dat gebruikelijk is voor de rest van het land. Als gevolg van deze wijziging, is het gebruikelijk om indien er meerdere gerechtelijke kantons dezelfde naam dragen, namelijk deze van de plaats van de zetel, om het gerechtelijk kanton dat effectief de plaats van de zetel omvat te benoemen als het eerste gerechtelijk kanton. Daarom is het tevens logisch om het vierde en het vijfde lid van plaats te verwisselen.».

*
*   *

Het amendement wordt eenparig aangenomen.

Art. 2ter

De minister van Justitie dient een amendement nr. 5 (DOC 50 0371/002) in, luidend als volgt :

«Een artikel 2ter invoegen, luidend als volgt :

« *In artikel 3 van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek, gewijzigd bij de wet van 25 maart 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht :*

1° Het punt 19 wordt vervangen door de volgende bepaling :

«19. Te Dendermonde.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van de kantons Dendermonde-Hamme, Wetteren-Zele en Lokeren.».

2° Het punt 20 wordt vervangen door de volgende bepaling :

«20. Te Sint-Niklaas.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het kanton Beveren en van de twee kantons Sint-Niklaas.». ».

*Villers-le-Bouillet,
Verlaine,
Wasseiges,*

forment le second canton judiciaire de Huy dont les sièges sont établis à Hannut et à Huy.». ».

JUSTIFICATION

Il est illogique qu'en ce qui concerne la ville de Huy aucune dénomination numérotée des cantons urbains n'ait été appliquée comme c'est le cas pour le reste du pays. A la suite de cette modification, il est d'usage, si plusieurs cantons judiciaires portent le même nom, notamment celui de l'endroit du siège, de nommer premier canton judiciaire celui qui comprend effectivement le lieu du siège. C'est pourquoi il est également logique de permute le quatrième et le cinquième alinéa de place.»

*
*   *

L'amendement est adopté à l'unanimité.

Article 2ter

Le ministre de la Justice dépose un amendement n° 5 (DOC 50 0371/002), rédigé comme suit :

«Insérer un article 2ter, libellé comme suit :

« *A l'article 3 de l'annexe au Code judiciaire, modifié par la loi du 25 mars 1999, sont apportées les modifications suivantes :*

1° Le point 19 est remplacé par la disposition suivante :

« 19. à Termonde.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire des cantons de Termonde-Hamme, Wetteren-Zele et Lokeren. ».

2° Le point 20 est remplacé par la disposition suivante :

« 20. à Saint-Nicolas.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire du canton de Beveren et des deux cantons de Saint-Nicolas.». ».

VERANTWOORDING

Door de wijziging van de grenzen van de gerechtelijke kantons werd het rechtsgebied van de politierechtbank te Sint-Niklaas uitgebreid met de gemeenten Laarne en Berlare die sedert de wijziging van 25 maart 1999 deel uitmaken van het kanton Lokeren dat op zijn beurt van oudsher deel uitmaakt van de politierechtbank te Sint-Niklaas. Deze beide gemeenten werden aldus ontrokken aan het rechtsgebied van de politierechtbank van Dendermonde. De hier voorgestelde wetswijziging heeft tot doel het kanton Lokeren zonder meer te laten ressorteren onder de bevoegdheid van de politierechtbank te Dendermonde. Geografisch sluit de driehoek Berlare-Laarne-Lokeren immers dichter aan bij Dendermonde. Ook wat betreft het totaal aantal inwoners waarvoor beide politierechtbanken bevoegd zijn, kan aldus een meer evenwichtige verdeling bekomen worden. Op basis van de wet van 25 maart 1999 bedraagt dit voor Dendermonde 160.000 inwoners en voor Sint-Niklaas 246.000 inwoners. Indien Lokeren ressorteert onder de rechtsmacht van de politierechtbank van Dendermonde, bedraagt dit voor Dendermonde 221.000 inwoners en voor Sint-Niklaas 185.000 inwoners. Aangezien de politierechtbank te Dendermonde beschikt over twee voltijdse politierechters en de politierechtbank te Sint-Niklaas over één voltijdse en één halftijdse politierechter, leidt deze herschikking eveneens tot een betere spreiding van het werkvolume per magistraat, zodat een groter evenwicht wordt beklomen op ieder vlak zonder dat daarvoor bestaande kantonsgrenzen dienen te worden gewijzigd.».

Uw rapporteur vraagt of dit amendement tegemoet komt aan het verzoek van de magistratuur en inzonderheid van de voorzitter van de rechtbank van eerste aangleg van Dendermonde.

De minister van Justitie geeft aan dat het amendement ingaat op de wens van de magistraten, met uitzondering van de twee politierechters van Dendermonde.

*
*   *

Amendement nr. 5 wordt eenparig aangenomen.

Art. 3

De minister van Justitie dient een amendement nr. 3 (DOC 50 0371/002) in, luidend als volgt :

«Dit artikel weglaten.»

VERANTWOORDING

Gelet op de schrapping van artikel 2, is artikel 3 van het wetsontwerp zonder voorwerp.»

De minister verklaart dat dit amendement voortvloeit uit zijn amendement nr. 2.

JUSTIFICATION

Avec la modification des limites des cantons judiciaires, le ressort du tribunal de police de Saint-Nicolas a été étendu aux communes de Laarne et de Berlare qui, depuis la modification du 25 mars 1999, font partie du canton de Lokeren, lequel fait lui-même partie depuis très longtemps du ressort du tribunal de police de Saint-Nicolas. Ces deux communes ont donc été retirées du ressort du tribunal de police de Termonde. La modification de loi proposée ici vise uniquement à faire relever le canton de Lokeren de la compétence du tribunal de police de Termonde. D'un point de vue géographique, le triangle que constituent Berlare, Laarne et Lokeren est en effet plus proche de Termonde. Egalement en ce qui concerne le nombre total d'habitants pour lesquels les deux tribunaux de police sont compétents, on obtient ainsi une répartition plus équilibrée. Sur la base de la loi du 25 mars 1999, cela représente pour Termonde 160.000 habitants et pour Saint-Nicolas 246.000 habitants. Si Lokeren relève de la juridiction du tribunal de police de Termonde, les chiffres s'élèvent à 221.000 pour Termonde et 185.000 pour Saint-Nicolas. Comme le tribunal de police de Termonde dispose de deux juges de police à temps plein et que celui de Saint-Nicolas ne dispose que d'un juge de police à temps plein et un juge de police à mi-temps, ce réaménagement conduit également à une meilleure répartition du volume de travail par magistrat, permettant d'obtenir un meilleur équilibre sur tous les plans sans pour autant devoir modifier les limites des cantons existants.»

Votre rapporteur demande si cet amendement rencontre la demande formulée par la magistrature et notamment par le président du tribunal de première instance de Termonde.

Le ministre de la Justice communique que l'amendement rejoue le souhait des magistrats à l'exception des deux juges de police de Termonde.

*
*   *

L'amendement n° 5 est adopté à l'unanimité.

Article 3

Le ministre de la Justice présente un amendement n° 3 (DOC 50 0 371/002), libellé comme suit :

«Supprimer cet article.»

JUSTIFICATION

Etant donné la suppression de l'article 2, l'article 3 est sans objet.»

Le ministre fait observer que cet amendement est la conséquence de son amendement n° 2.

*
*   *

Amendement nr. 3 wordt eenparig aangenomen.

Art. 3bis (nieuw)

De minister van Justitie dient een amendement nr. 6 (DOC 50 0371/002) in, luidend als volgt :

«Een artikel 3bis invoegen, luidend als volgt :

« In artikel 19 van de wet van 25 maart 1999 betreffende de hervorming van de gerechtelijke kantons wordt een tweede lid ingevoegd, luidend als volgt :

«De vrederechter kan met betrekking tot deze zaken alle nodige handelingen ondernemen, zelfs indien hij zich hiervoor moet begeven op het rechtsgebied dat voortaan tot een ander gerecht behoort.»».

VERANTWOORDING

Artikel 19 van de wet van 25 maart 1999 bepaalt bij wijze van overgangsmaatregel dat voor de gerechten waarvan het rechtsgebied wordt gewijzigd door deze wet, alle zaken aanhangig blijven die er aangebracht zijn, zelfs indien de plaats waardoor hun territoriale bevoegdheid was bepaald tot het rechtsgebied van een ander gerecht behoort. Aldus blijft de vrederechter bevoegd voor hangende zaken (zoals bijvoorbeeld een huurgeschrift), zelfs indien deze zich niet langer situeren in het nieuwe kanton. Volgens de huidige redactie van de wet, kan de vrederechter echter geen plaatsbezoek houden buiten de grenzen van zijn kanton. Dit is echter in bepaalde gevallen noodzakelijk voor de afhandeling van dosiers.»».

De minister van Justitie preciseert dat dit amendement een louter technische inslag heeft en een overgangsbepaling is. Het strekt ertoe een knelpunt betreffende de hangende zaken weg te werken.

*
*   *

Amendement nr.6 wordt eenparig aangenomen.

Art. 4

De voorzitter stipt aan dat het aangewezen ware de twee volgende wetgevingstechnische verbeteringen aan te brengen:

- in de Nederlandse tekst, op de tweede regel, het woord «tot» vervangen door de woorden «betreffende de»;

- de vierde regel weglaten omdat die een herhaling vormt.

*
*   *

L'amendement n°3 est adopté à l'unanimité.

Article 3bis

Le ministre de la Justice dépose un amendement n° 6 (DOC 50 0371/002), rédigé comme suit :

«Insérer un article 3bis, libellé comme suit :

« A l'article 19 de la loi du 25 mars 1999, relative à la réforme des cantons judiciaires, un alinéa 2 est inséré, libellé comme suit :

« En ce qui concerne ces affaires, le juge de paix peut accomplir tous les actes nécessaires, même s'il doit se rendre à cette fin dans le ressort qui appartient désormais à une autre juridiction. »».

JUSTIFICATION

L'article 19 de la loi du 25 mars 1999 prévoit, à titre de mesure transitoire, que les juridictions dont la présente loi modifie le ressort territorial restent saisies de toutes les affaires portées devant elles, même si le lieu qui a déterminé leur compétence territoriale appartient désormais au ressort d'une autre juridiction. Ainsi le juge de paix reste compétent pour les affaires pendantes (par exemple, un litige en matière de loyer), même si celles-ci ne sont plus situées dans le nouveau canton. Aux termes de la loi actuelle, le juge de paix ne peut toutefois pas effectuer une descente sur les lieux en dehors des limites de son canton. C'est cependant parfois nécessaire pour clôturer certains dossiers.»

Le ministre précise que cet amendement a une portée uniquement technique et transitoire. Il tend à résoudre une difficulté relative aux affaires pendantes.

*
*   *

L'amendement n°6 est adopté à l'unanimité.

Article 4

Le président fait remarquer qu'il y aurait lieu d'apporter les deux corrections légistiques suivantes :

- A la deuxième ligne du texte néerlandais, remplacer le mot «tot» par les mots «betreffende de».

- Supprimer la quatrième ligne vu son caractère répétitif.

De leden zijn het met die verbeteringen eens.

*
* * *

Het aldus verbeterde artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 5 (*nieuw*)

Mevrouw Simonne Creyf (CVP) c.s. dient een amendement nr. 7 (DOC 50 0371/002) in, luidend als volgt :

«Het ontwerp aanvullen met een artikel 5 luidende:

« Artikel 46 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, vervangen door de wet van 25 maart 1999, wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 46. — In het kanton Moeskroen-Komen-Waasten moeten de vrederechter en een plaatsvervangend vrederechter bewijzen de Nederlandse taal te kennen; in het kanton Tongeren-Voeren moeten een vrederechter of een plaatsvervangend vrederechter en in de kantons Kraainem-Sint-Genesius-Rode en Meise moeten de vrederechter en een plaatsvervangend vrederechter bewijzen de Franse taal te kennen.»..»..».

Dit amendement neemt artikel 2 over van het toegevoegde wetsvoorstel van mevrouw Simonne Creyf (DOC 50 0369/001).

Mevrouw Annemie Van de Castele (VU & ID) c.s. dient, in bijkomende orde, een amendement nr. 9 (DOC 50 0371/002) in, luidend als volgt :

«Het ontwerp aanvullen met een artikel 5, luidende:

« In artikel 46 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, vervangen bij de wet van 25 maart 1999, worden de woorden «de kantons Herne-Sint-Pieters-Leeuw en» vervangen door de woorden «het kanton»..»..».

Dit amendement neemt artikel 2 over van het toegevoegde wetsvoorstel van mevrouw Annemie Van de Castele (DOC 50 0386/001).

Voor de besprekking van die amendementen wordt verwezen naar de toelichting van die beide wetsvoorstellingen, alsmede naar de algemene besprekking (zie hierboven).

Les membres marquent leur accord sur cette correction.

*
* * *

L'article, ainsi corrigé, est adopté à l'unanimité.

Article 5 (*nouveau*)

Mme Simonne Creyf (CVP) et consorts déposent un amendement n° 7 (DOC 50 0371/002), rédigé comme suit :

«Compléter le projet par un article 5, libellé comme suit :

« L'article 46 de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire, remplacé par la loi du 25 mars 1999, est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 46. — Dans le canton de Mouscron-Comines-Warneton, le juge de paix et un juge de paix suppléant doivent justifier de la connaissance de la langue néerlandaise ; dans le canton de Tongres-Fourons, un juge de paix ou un juge de paix suppléant et, dans les cantons de Kraainem-Rhôde-Saint-Genèse et de Meise, le juge de paix et un juge de paix suppléant doivent justifier de la connaissance de la langue française. »..»..».

L'amendement n° 7 reprend l'article 2 de la proposition de loi jointe de Mme Simonne Creyf (Doc. n° 050 0369/001).

Mme Annemie Van de Castele (VU&ID) et consorts présentent, à titre subsidiaire, un amendement n° 9 (DOC 50 0371/002), libellé comme suit :

«Compléter le projet par un article 5, libellé comme suit :

« A l'article 46 de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire, remplacé par la loi du 25 mars 1999, les mots « les cantons de Herne-Leeuw-Saint-Pierre et » sont remplacés par les mots « le canton »..»..».

L'amendement n° 9 reprend quant à lui l'article 2 de la proposition jointe de Mme Annemie Van de Castele (DOC 050 0386/001).

Pour la discussion de ces amendements, il y a lieu de se référer à l'exposé de ces deux propositions de loi ainsi qu'à la discussion générale (voir supra).

*
*   *

De minister van Justitie dient een amendement nr. 11 (DOC 50 0371/002) in, luidend als volgt :

«Het ontwerp aanvullen met een artikel 5, luidende:

« In de tabel die voorkomt in het enige artikel van de wet van 20 juli 1971, tot vaststelling van de personeelsformatie van de vredegerechten, gewijzigd bij de wetten van 20 februari 1980, 17 februari 1997 en vervangen door de wet van 25 maart 1999, wordt de vermelding «Hoei...1...1» vervangen door «Hoei II...0...1» en wordt de vermelding «Hoei-Hannuit...0...1» vervangen door «Hoei I...1...1»..».

VERANTWOORDING

Gelet op het nieuwe artikel 2bis van het wetsontwerp waar de benaming van het kanton Hoei-Hannuit vervangen wordt door het tweede kanton Hoei en de benaming van het kanton Hoei vervangen wordt door het eerste kanton Hoei , dient ook deze bepaling te worden aangepast. Bovendien wordt de volgorde omgekeerd.».

*
*   *

Amendement nr. 7 wordt verworpen met 8 tegen 4 stemmen.

Amendement nr. 9 wordt verworpen met 8 tegen 5 stemmen.

Amendement nr. 11 wordt aangenomen met 11 tegen 2 stemmen.

Art. 6 (nieuw)

Mevrouw Simonne Creyf (CVP) c.s. dient een amendement nr. 8 (DOC 50 0371/002) in, luidend als volgt :

«Het ontwerp aanvullen met een artikel 6 luidende:

« Artikel 53, §5, van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 25 maart 1999, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« § 5. De hoofdgriffier van het vredegerecht van het kanton Moeskroen-Komen-Waasten moet bewijzen de Nederlandse taal te kennen; de hoofdgriffiers van de vredegerechten van de kantons Kraainem-Sint-Genesius-Rode en Meise moeten bewijzen de Franse taal te kennen.»..».

VERANTWOORDING

*
*   *

Le ministre de la Justice dépose un amendement n° 11 (DOC 50 0371/002), libellé comme suit:

«Compléter le projet par un article 5, libellé comme suit :

« Dans le tableau figurant à l'article unique de la loi du 20 juillet 1971 déterminant le cadre du personnel des justices de paix, modifié par les lois des 20 février 1980, 17 février 1997 et remplacé par la loi du 25 mars 1999, la mention « Huy...1...1 » est remplacée par Huy II...0...1 » et la mention « Huy-Hannut...0...1 » est remplacée par « Huy I...1...1 »..».

JUSTIFICATION

Vu le nouvel article 2bis du projet de loi remplaçant la dénomination du canton de Huy-Hannut par le deuxième canton de Huy et remplaçant la dénomination du canton de Huy par le premier canton de Huy, il convient d'adapter également cette disposition. En outre, l'ordre a été inversé.»

*
*   *

L'amendement n° 7 est rejeté par 8 voix contre 4.

L'amendement n° 9 est rejeté par 8 voix contre 5.

L'amendement n° 11 est adopté par 11 voix contre 2.

Article 6 (nouveau)

Mme Simonne Creyf (CVP) et consorts déposent un amendement n° 8 (DOC 50 0371/002), rédigé comme suit :

«Compléter le projet par un article 6, libellé comme suit :

« L'article 53, § 5, de la même loi, remplacé par la loi du 25 mars 1999, est remplacé par la disposition suivante :

« § 5. Le greffier en chef de la justice de paix du canton de Mouscron-Comines-Warneton doit justifier de la connaissance de la langue néerlandaise ; les greffiers en chef des justices de paix des cantons de Kraainem-Rhode-Saint-Genèse et de Meise doivent justifier de la connaissance de la langue française. »..».

JUSTIFICATION

De wet van 15 juni 1935 op het gebruik van talen in gerechtszaken voorziet in specifieke vereisten inzake talenkennis voor onder meer magistraten en griffiers. De vereisten die deze wet oplegt aan de vrederechtakten waarvan sommige gemeenten bestuurlijke taalfaciliteiten hebben, lijken niet meer eigentijds te zijn. Met de staatshervorming heeft immers het concept van de taalhomogeniteit van de verschillende gewesten steeds meer ingang gevonden. Deze bepalingen van de taalwet kwetsen nodeloos de gevoelens van sommige inwoners, te meer daar in de praktijk de gemeenten met administratieve taalfaciliteiten slechts een beperkt aantal inwoners vertegenwoordigen in de betrokken vrederechtakten.

Uit het dagelijks functioneren van deze vrederechten blijkt niet dat het noodzakelijk is om deze taalvereisten voor sommige personeelsleden te behouden. Het vrederecht wordt meer en meer geconfronteerd met mensen die verschillende talen machtig zijn. De regels van de hoffelijkheid en de mogelijkheden tot tussenkomst van tolken, waarin het Gerechtelijk Wetboek voorziet, kunnen alle mogelijke problemen van de rechtzoekende oplossen. Bovendien schrijft de wet voor dat de taal, gebruikt in gerechtszaken, respectievelijk het Nederlands of het Frans is.

Het blijkt heel moeilijk te zijn om, vooral voor de functie van hoofdgriffier, kandidaten te vinden die aan de voorwaarden, opgelegd door de wet van 1935, voldoen. Zo functioneert in het kanton Edingen een ééntalige hoofdgriffier, ook al schrijft de wet voor dat de hoofdgriffier in dit kanton tweetalig moet zijn. Het is dan ook niet wenselijk dat deze hindernis voor de promotie van de betrokken personeelsleden behouden blijft.

De indiener van het wetsvoorstel beoogt aldus de taalvereisten voor de vrederechter of een plaatsvervarend vrederechter én voor de hoofdgriffier in de kantons Aat-Lessen, Edingen-Lens, het tweede kanton Kortrijk, het tweede kanton Ieper-Poperinge, Ronse en Herne-Sint-Pieters-Leeuw, te schrappen.

Enkel voor het kanton Moeskroen-Komen-Waasten, het kanton Tongeren-Voeren en de kantons Kraainem-Sint-Genesius-Rode en Meise wordt de voorwaarde dat de vrederechter of een plaatsvervarend vrederechter en de hoofdgriffier beide talen moeten kennen, behouden.».

Dit amendement neemt artikel 3 over van het toegevoegde wetsvoorstel van mevrouw Simonne Creyf (DOC 50 0369/001).

Mevrouw Annemie Van de Castele (VU & ID) c.s. dient een amendement nr. 10 (DOC 50 0371/002) in, luidend als volgt :

« Het ontwerp aanvullen met een artikel 6 luidende:

La loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire impose des exigences spécifiques en matière linguistique, notamment aux magistrats et aux greffiers. Les exigences imposées par cette loi pour les cantons des justices de paix dont certaines communes bénéficient de facilités linguistiques en matière administrative semblent relever d'un autre âge. La réforme de l'État a en effet fait prévaloir peu à peu le concept d'homogénéité linguistique des différentes régions. Ces dispositions de la loi concernant l'emploi des langues heurtent inutilement la sensibilité de certains habitants, d'autant que, dans la pratique, les communes bénéficiant de facilités linguistiques en matière administrative ne représentent qu'un nombre minime d'habitants dans les cantons de justice de paix concernés.

Rien dans la pratique quotidienne de ces justices de paix ne justifie de maintenir ces exigences linguistiques pour certains membres du personnel. La justice de paix reçoit de plus en plus de personnes maîtrisant plusieurs langues. Les règles de courtoisie et la possibilité de recourir à des interprètes, prévue par le Code judiciaire, permettent de résoudre tous les problèmes du justiciable. La loi dispose en outre que la langue employée en matière judiciaire est soit la langue néerlandaise, soit la langue française.

Il s'avère extrêmement difficile de trouver des candidats remplissant les conditions imposées par la loi de 1935, en particulier pour la fonction de greffier en chef. C'est ainsi que, dans le canton d'Enghien, le greffier en chef est unilingue, alors que la loi prévoit que le greffier en chef de ce canton doit être bilingue. Il n'est dès lors pas souhaitable de maintenir cet obstacle à la promotion des membres du personnel concernés.

L'auteur de la présente proposition de loi vise par conséquent à supprimer les exigences linguistiques imposées au juge de paix ou à un juge de paix suppléant ainsi qu'au greffier en chef dans les cantons d'Ath-Lessines et Enghien-Lens, dans le deuxième canton de Courtrai et le deuxième canton d'Ypres-Poperinge, ainsi que dans les cantons de Renaix et de Herne-Leeuw-Saint-Pierre.

La condition de bilinguisme imposée au juge de paix ou à un juge de paix suppléant et au greffier en chef n'est maintenue que pour le canton de Mouscron-Comines-Warneton, le canton de Tongres-Fourons et les cantons de Kraainem-Rhode-Saint-Genèse et Meise.»

L'amendement n° 8 reprend l'article 3 de la proposition de loi jointe de Mme Simonne Creyf (DOC 50 0369/001).

Mme Annemie Van de Castele (VU&ID) et consorts présentent un amendement n° 10 (DOC 50 0371/002), libellé comme suit :

«Compléter le projet par un article 6, libellé comme

« In artikel 53, § 5, van dezelfde wet vervangen bij de wet van 25 maart 1999, vervallen de woorden «Herne-Sint-Pieters-Leeuw»...».

VERANTWOORDING

Bij artikel 5 van de wet van 25 maart 1999 betreffende de hervorming van de gerechtelijke kantons (*Belgisch Staatsblad*, 22 mei 1999) wordt artikel 1 van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek, waarin de zetel en het rechtsgebied van de vrederechten is vastgesteld, integraal vervangen, voornamelijk met het oog op de aanpassing van de indeling van het Rijk in gerechtelijke kantons aan de bestuurlijke indeling van de gemeenten.

Hierbij werd de gemeente Sint-Pieters-Leeuw samen met de gemeenten Bever, Galmaarden, Gooik, Herne en Pepingen ondergebracht in een nieuw gerechtelijk kanton met 2 zetels, gevestigd te Herne en te Sint-Pieters-Leeuw. Die nieuwe indeling treedt in werking op 1 september 2000.

Vroeger behoorde de gemeente Sint-Pieters-Leeuw deels tot het kanton Halle (zijnde de deelgemeenten Sint-Pieters-Leeuw en Ruisbroek), deels tot het kanton Sint-Kwintens-Lennik (zijnde de deelgemeenten Oudenaken, Sint-Laureins-Berchem en Vlezenbeek). De gemeenten Bever en Galmaarden (zijnde de deelgemeenten Galmaarden, Tollembeek en Vollezele) maakten deel uit van het kanton Herne, de gemeente Gooik deels van het kanton Sint-Kwintens-Lennik (zijnde de deelgemeenten Gooik en Leerbeek), deels van het kanton Herne. (zijnde de deelgemeenten Oetingen en Kester). De gemeente Herne (zijnde de deelgemeenten Sint-Pieters-Kapelle, Herne en Herfelingen) behoorde integraal tot het kanton Herne en de gemeente Pepingen deels tot het kanton Halle (zijnde de deelgemeenten Pepingen, Bellingen, Bogaarden en Beert), deels tot het kanton Herne (zijnde de deelgemeente Heikruis), deels tot het kanton Sint-Kwintens-Lennik (zijnde de deelgemeente Elingen).

Het nieuwe artikel 2 van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek, zoals vervangen bij artikel 6 van dezelfde wet van 25 maart 1999, bepaalt: «Een enkele vrederechter en een enkele hoofdgriffier worden benoemd voor de hierboven vermelde kantons». Dit neemt evenwel niet weg dat de vrederechtelijke kantons met een meervoudige zetel in elke zetel over een griffie beschikken (zie artikel 3 van dezelfde wet van 25 maart 1999).

De artikelen 9 tot 11 van dezelfde wet van 25 maart 1999 brengen een aantal wijzigingen aan aan de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken. Meer bepaald werden bij de artikelen 10 en 11, de artikelen 46 en 53, §5, van die wet van 15 juni 1935 als volgt vervangen. (inwerkingtreding: 1 september 2000):

«Art. 46. In de kantons Aat-Lessen en Edingen-Lens moet

suit :

« A l'article 53, § 5, de la même loi, remplacé par la loi du 25 mars 1999, les mots « de Herne-Leeuw-Saint-Pierre, » sont supprimés. ».

JUSTIFICATION

L'article 5 de la loi du 25 mars 1999 relative à la réforme des cantons judiciaires (*Moniteur belge* du 22 mai 1999) prévoit le remplacement intégral de l'article 1er de l'annexe au Code judiciaire définissant le siège et le ressort des justices de paix, et ce essentiellement en vue d'adapter la division du royaume en cantons judiciaires à l'organisation administrative des communes.

Dans ce cadre, la commune de Leeuw-Saint-Pierre a été regroupée avec les communes de Biévène, Gammerages, Gooik, Herne et Pepingen au sein d'un nouveau canton judiciaire doté de deux sièges, établis à Herne et à Leeuw-Saint-Pierre. Cette réorganisation entrera en vigueur le 1er septembre 2000.

Auparavant, la commune de Leeuw-Saint-Pierre faisait partie du canton de Halle pour une part (composée des sections judiciaires de Leeuw-Saint-Pierre et de Ruisbroek), et du canton de Sint-Kwintens-Lennik pour une autre part (composée des sections judiciaires d'Oudenaken, de Sint-Laureins-Berchem et de Vlezenbeek). Les communes de Biévène et de Gammerages (c'est-à-dire les sections judiciaires de Gammerages, Tollembeek et Vollezele) faisaient partie du canton de Herne, la commune de Gooik faisait partie du canton de Sint-Kwintens-Lennik pour une part (composée des sections judiciaires de Gooik et de Leerbeek) et du canton de Herne pour une autre part (comprenant les sections judiciaires d'Oetingen et de Kester). La commune de Herne (c'est-à-dire les sections judiciaires de Sint-Pieters-Kapelle, Herne et Herfelingen) faisait intégralement partie du canton de Herne et la commune de Pepingen faisait partie du canton de Halle pour une part (comprenant les sections judiciaires de Pepingen, Bellingen, Bogaarden et Beert), du canton de Herne pour une autre part (la section judiciaire de Heikruis) et du canton de Sint-Kwintens-Lennik pour une troisième part (la section judiciaire d'Elingen).

Le nouvel article 2 de l'annexe au Code Judiciaire, remplacé par l'article 6 de la même loi du 25 mars 1999, prévoit que : « Un seul juge de paix et un seul greffier en chef sont nommés pour les cantons désignés ci-dessus ». Il n'en demeure pas moins que chaque siège a un greffe lorsque les cantons de justice de paix comptent plusieurs sièges (voir l'article 3 de la même loi du 25 mars 1999).

Les articles 9 à 11 de la même loi du 25 mars 1999 apportent un certain nombre de modifications à la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire. C'est ainsi que les articles 10 et 11 ont remplacé comme suit les articles 46 et 53, §5, de la loi précédée du 15 juin 1935 :

« Art. 46. Dans les cantons d'Ath-Lessines et d'Enghien-

een vrederechter of een plaatsvervangend vrederechter en in het kanton Moeskroen-Komen-Waasten moet de vrederechter en een plaatsvervangend vrederechter bewijzen de Nederlandse taal te kennen; in het tweede kanton Kortrijk, het tweede kanton Ieper-Poperinge en in het kanton Ronse, in de kantons Herne-Sint-Pieters-Leeuw en Tongeren-Voeren, moet een vrederechter of een plaatsvervangend vrederechter en in de kantons Kraainem-Sint-Genesius-Rode en Meise moeten de vrederechter en een plaatsvervangend vrederechter bewijzen de Franse taal te kennen.»

«Art. 53. (...) §5. De hoofdgriffiers van de vredegerechten van de kantons Moeskroen-Komen-Waasten, Aat-Lessen en Edingen-Lens moeten bewijzen de Nederlandse taal te kennen; de hoofdgriffiers van de vredegerechten van het tweede kanton Kortrijk, het tweede kanton Ieper-Poperinge, de kantons Ronse, Herne-Sint-Pieters-Leeuw, Tongeren-Voeren, Kraainem-Sint-Genesius-Rode en Meise moeten bewijzen de Franse taal te kennen.»

Als gevolg hiervan moeten voortaan in het kanton Herne-Sint-Pieters-Leeuw «een» vrederechter - lees: «de» vrederechter, aangezien er in elk kanton maar 1 vrederechter is (zie hoger) - of een plaatsvervangend vrederechter en de hoofdgriffier bewijzen de Franse taal te kennen.

Vroeger was voor geen van de voormalige kantons Halle, Herne of Sint-Kwintens-Lennik (de oude gerechtelijke kantons waarvan de samenstellende gemeenten van het nieuwe kanton Herne-Sint-Pieters-Leeuw deel uitmaakten) voorzien in de tweetaligheid van de vrederechter, de plaatsvervangende vrederechters of de hoofdgriffier. De voormalige artikelen 46 en 53, §5 van die wet van 15 juni 1935 bevatten wel zo'n voorstchrift voor «het tweede kanton Halle», maar die bepaling had geen voorwerp, aangezien dat tweede kanton Halle bij de inwerkingtreding van het Gerechtelijk Wetboek in 1970 is afgeschaft.

Tegen de artikelen 10 en 11 van de wet van 25 maart 1999 werden onder meer door de gemeente Sint-Pieters-Leeuw een vordering tot schorsing en een beroep tot vernietiging bij het Arbitragehof ingesteld, in zoverre die artikelen bepalen dat de vrederechter of een plaatsvervangend vrederechter en de hoofdgriffier van het gerechtelijk kanton Herne-Sint-Pieters-Leeuw moeten bewijzen de Franse taal te kennen. De Vlaamse regering nam een gelijkaardig initiatief.

Toen ik de minister van Justitie in de bevoegde kamercommissie ondervroeg over deze opgelegde tweetaligheid en peilde naar zijn bereidheid om de wetgeving ter zake aan te passen, antwoordde hij dat hij de uitspraak van het Arbitragehof ter zake afwacht.

Dit wetsvoorstel is iets voluntaristischer: veeleer dan de inwerkingtreding van de kwestieuze artikelen 10 en 11 (op 1 september 2000) én de uitspraak van het Arbitragehof ter zake af te wachten, beoogt het een einde te maken aan deze «vergissing». Het volstaat daarvoor de verwijzingen naar het kanton Herne-Sint-Pieters-Leeuw in de nieuwe artikelen 46 en

Lens, un juge de paix ou un juge de paix suppléant et, dans le canton de Mouscron-Comines-Warneton, le juge de paix et un juge de paix suppléant doivent justifier de la connaissance de la langue néerlandaise ; dans le deuxième canton de Courtrai, le deuxième canton d'Ypres-Poperinge et dans le canton de Renaix ainsi que dans les cantons de Herne-Leeuw-Saint-Pierre et de Tongres-Fourons, un juge de paix ou un juge de paix suppléant et, dans les cantons de Kraainem-Rhode-Saint-Genèse et de Meise, le juge de paix et un juge de paix suppléant doivent justifier de la connaissance de la langue française. »

« Art. 53. (...) §5. Les greffiers en chef des justices de paix de Mouscron-Comines-Warneton, d'Ath-Lessines et d'Engghien-Lens doivent justifier de la connaissance de la langue néerlandaise ; les greffiers en chef des justices de paix du deuxième canton de Courtrai, du deuxième canton d'Ypres-Poperinge, des cantons de Renaix, de Herne-Leeuw-Saint-Pierre, de Tongres-Fourons, de Kraainem-Rhode-Saint-Genèse et de Meise doivent justifier de la connaissance de la langue française. »

Il en résulte que dans le canton de Herne-Leeuw-Saint-Pierre, « un » juge de paix – c'est-à-dire « le » juge de paix, puisqu'il n'y a qu'un juge de paix par canton (voir plus haut) – ou un juge de paix suppléant et le greffier en chef doivent désormais justifier de la connaissance de la langue française.

Autrefois, la loi précitée ne prévoyait pas que le juge de paix, les juges de paix suppléants et le greffier en chef devaient être bilingues dans les anciens cantons de Hal, de Herne ou de Sint-Kwintens-Lennik (les anciens cantons judiciaires dont les communes composant le nouveau canton de Herne-Leeuw-Saint-Pierre faisaient partie). Les anciens articles 46 et 53, §5, de la loi du 15 juin 1935 contenaient cependant une telle disposition concernant «le deuxième canton de Hal», mais cette disposition était sans objet, étant donné que ce canton a été supprimé lors de l'entrée en vigueur du Code judiciaire en 1970.

Les articles 10 et 11 de la loi du 25 mars 1999 ont fait l'objet d'une action en suspension et d'un recours en annulation devant la Cour d'arbitrage, exercés notamment par la commune de Leeuw-Saint-Pierre, dans la mesure où ces articles prévoient que le juge de paix ou un juge de paix suppléant ainsi que le greffier en chef du canton judiciaire de Herne-Leeuw-Saint-Pierre doivent justifier de la connaissance de la langue française. Le gouvernement flamand a pris une initiative analogue.

Lorsque nous avons interrogé le ministre de la Justice au sein de la commission compétente de la Chambre au sujet de cette obligation de bilinguisme et que nous lui avons demandé s'il était disposé à adapter la législation en la matière, il a répondu qu'il attendait que la Cour d'arbitrage se prononce sur cette question.

La présente proposition de loi est légèrement plus volontariste: elle vise à corriger cette «erreur», plutôt que d'attendre l'entrée en vigueur (le 1er septembre 2000) des articles 10 et 11 précités ainsi que la décision de la Cour d'arbitrage en la matière. Il suffit, pour ce faire, de supprimer, dans les nouveaux articles 46 et 53, §5, de la loi du 15 juin 1935 concer-

53, §5, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken te schrappen. Op die manier krijgen we dezelfde situatie als voor de wetswijziging van 25 maart 1999: toen werd alleen verwezen naar «het tweede kanton Halle», dat zoals hoger vermeld een «lege doos» is.».

Dit amendement neemt artikel 3 over van het toegevoegde wetsvoorstel van mevrouw Annemie Van de Castele (DOC 50 0386/001).

Voor de besprekking van die amendementen wordt verwezen naar de toelichting van die beide wetsvoorstellingen, alsmede naar de algemene besprekking (zie hierboven).

*
*   *

Amendement nr. 8 wordt verworpen met 8 tegen 5 stemmen.

Amendement nr. 10 wordt verworpen met 8 tegen 5 stemmen.

*
*   *

Het gehele aldus geamendeerde en verbeterde wetsontwerp wordt aangenomen met 8 tegen 5 stemmen.

Dientengevolge vervallen de toegevoegde wetsvoorstellingen.

De rapporteur,

Geert BOURGEOIS

De voorzitter,

Fred ERDMAN

nant l'emploi des langues en matière judiciaire, les références au canton de Herne-Leeuw-Saint-Pierre, ce qui permet de rétablir la situation antérieure à la modification de la loi du 25 mars 1999: à l'époque, cette loi faisait uniquement référence au «deuxième canton de HAL», qui, ainsi qu'il a été précisé, est une «coquille vide».»

Cet amendement reprend l'article 3 de la proposition de loi jointe de Mme Annemie Van de Castele (DOC 50 0386/001).

Pour la discussion de ces amendements, il y a lieu de se référer à l'exposé de ces deux propositions de loi ainsi qu'à la discussion générale (voir supra).

*
*   *

L'amendement n° 8 est rejeté par 8 voix contre 5.

L'amendement n° 10 est rejeté par 8 voix contre 5.

*
*   *

L'ensemble du projet de loi, tel qu'amendé et corrigé, est adopté par 8 voix contre 5.

Par conséquent, les propositions de loi jointes deviennent sans objet.

Le rapporteur,

Geert BOURGEOIS

Le président,

Fred ERDMAN